

KINTSUGİ İLKESİNİN SÜRDÜRÜLEBİLİR MODA VE YENİLİKÇİ TASARIM SÜREÇLERİNE UYGULANMASI

Duygu ATA¹

Bahar YILDIZ²

ÖZ

Japon estetik anlayışının önemli bir parçası olan Kintsugi, kırılmış seramiklerin altın, gümüş veya diğer değerli malzemelerle onarılma sanatıdır. Bu sanat, kırılmanın ve onarımın bir nesnenin tarihinin değerli bir parçası olduğunu vurgulamaktadır. Kintsugi, yalnızca bir onarım tekniği değil, aynı zamanda sürdürülebilirlik, değer verme ve yeniden tasarlama gibi felsefeleri barındırır. Bu anlayış, moda tasarımında onarıma, yeniden değerlendirmeye ve uzun ömürlülüğe dayalı sürdürülebilir bir bakış açısı kazandırmaktadır. Bu çalışma, Japon estetik anlayışının önemli bir unsuru olan Kintsugi sanatının, sürdürülebilir moda ve yenilikçi tasarım süreçleri bağlamında değerlendirilmesini amaçlamaktadır. Araştırma kapsamında, Kintsugi sanatının temel ilkeleri yorumlanarak bir yelek, bir pantolon ve bir etek tasarımı gerçekleştirilmiştir. Tasarımlar, kırılma ve onarım metaforlarını estetik bir unsur olarak ele almakta ve giysi yüzeylerinde uygulanan detaylarla Kintsugi'nin görsel ve felsefi yansımalarını ortaya koymaktadır. Bu uygulamalar, sürdürülebilirlik ilkeleri doğrultusunda kusurun estetik değere dönüştürülmesi ve yenilikçi bir tasarım dili oluşturulması açısından değerlendirilmiştir.

Sonuç olarak, Kintsugi'nin yalnızca geleneksel bir sanat olarak değil, aynı zamanda modada sürdürülebilirlik ve yenilikçi tasarım süreçlerine ilham veren bir anlayış olduğu vurgulanmıştır. Bu çalışma, Kintsugi'nin moda sektöründe estetik bir değer yaratmanın ötesinde, üretim süreçlerinde çevresel duyarlılığı artırmaya yönelik bir model sunabileceğini göstermektedir. Gelecekte, Kintsugi'nin farklı tasarım disiplinlerine ilham kaynağı olabileceği ve sürdürülebilirlik çabalarına katkı sağlayabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kintsugi, Sürdürülebilir moda, Onarım estetiği, Japon sanatı, Tekstil tasarımı.

¹ Nişantaşı Üniversitesi,(Sorumlu Yazar) duygu_ata@hotmail.com, ORCID: 0009-0002-9061-1878.

² Nişantaşı Üniversitesi, bahar.yildiz@nisantasi.edu.tr, ORCID: 0000-0002-0266-7154.

PRINCIPLE TO SUSTAINABLE FASHION AND INNOVATIVE DESIGN PROCESSES

ABSTRACT

Kintsugi, an important part of Japanese aesthetic sensibility, is the art of repairing broken ceramics with gold, silver, or other precious materials. This art emphasizes that breakage and repair are valuable parts of an object's history. Kintsugi is not merely a repair technique but also embodies philosophies such as sustainability, appreciation, and redesign. This understanding brings a sustainable perspective based on repair, revaluation, and longevity to fashion design. This study aims to evaluate the art of Kintsugi, an important element of Japanese aesthetic understanding, in the context of sustainable fashion and innovative design processes. Within the scope of the research, the basic principles of Kintsugi art were interpreted to create designs for a vest, pants, and a skirt. The designs treat the metaphors of breakage and repair as aesthetic elements and reveal the visual and philosophical reflections of Kintsugi through details applied to the garment surfaces. These applications were evaluated in terms of transforming flaws into aesthetic value and creating an innovative design language in line with sustainability principles.

As a result, it has been emphasized that Kintsugi is not only a traditional art but also an approach that inspires sustainability and innovative design processes in fashion. This study highlights that Kintsugi goes beyond creating aesthetic value in the fashion industry and also influences environmental considerations in production processes.

Keywords: Kintsugi, sustainable fashion, repair aesthetics, Japanese art, textile design.

GİRİŞ

Sanat ve zanaat, toplumların kültürel kimliklerini şekillendiren ve nesilden nesile aktarılan önemli değerler arasında yer almaktadır. Japon kültürüne özgü bir sanat olan Kintsugi, bu bağlamda dikkat çeken bir gelenektir. Kintsugi, kırılmış seramiklerin altın, gümüş ve benzeri değerli malzemeler kullanılarak onarılmasıyla, bu nesnelerin hem işlevselliğini hem de estetik değerini yeniden kazanmalarını sağlamaktadır. “Kırıkların güzelliği” olarak da ifade edilen bu felsefe, yalnızca fiziksel bir onarım süreci değil, aynı zamanda kırılmalık ve dayanıklılığın birlikte var olabileceğine dair derin bir metafordur (Kıran, 2013).

Son yıllarda, Kintsugi’nin temel ilkelerinin moda ve tasarım alanlarında uygulanabilirliği üzerine yapılan çalışmalar artmaktadır. Sürdürülebilirlik anlayışı ile örtüşen bu felsefe, hasarlı ve atık ürünlerin onarılması fikri ile yeniden tasarlanması yoluyla hem çevresel etkileri azaltmayı hem de yeni bir estetik anlayışı geliştirmeyi mümkün kılmaktadır. Tekstil ve moda sektörü, dünyanın en büyük çevresel sorunlarından biri olan atık üretimine önemli ölçüde katkıda bulunmaktadır. Bu nedenle, onarım estetiği ve yeniden değerlendirme fikri, bu sektörde sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşmada değerli bir yaklaşım sunmaktadır (Küçükyalçın, 2017).

Bu çalışma, Kintsugi’nin temel ilkelerini moda sektöründe sürdürülebilirlik bağlamında ve bu felsefenin tasarım süreçlerine nasıl entegre edilebileceğini ele almayı amaçlamaktadır. Çalışmanın odak noktası, Kintsugi estetiğinin giysi tasarımında nasıl kullanılabileceği, çevresel etkileri nasıl azaltılabileceği ve aynı zamanda ürünlerin estetik ve işlevsel değerlerini nasıl artırabileceğidir. Bu bağlamda, tekstil atıklarının Kintsugi felsefesi ile yeniden işlenmesi sonucu bir etek, bir yelek ve bir pantolon tasarlanmıştır. Uygulamanın moda sektörüne sunduğu yenilikçi katkılar nitel ve nicel açıdan değerlendirilmiştir. Nitel açıdan, estetik bütünlük, işlevsellik, sürdürülebilirlik bilinci ve kültürel değerlerin tasarıma entegrasyonu öne çıkmıştır. Nicel açıdan ise, atık kumaş kullanım oranının artırılması, hammadde tüketiminin azaltılması ve üretim sürecinde çevresel etkinin minimize edilmesi ölçülmüştür. Böylece Kintsugi’nin geleneksel köklerinden ilham alarak modern tasarım ile sürdürülebilirlik alanlarında nasıl bir köprü oluşturabileceği, çalışmanın temel problematiğini meydana getirmiştir.

1. KINTSUGİ SANATI VE TEMEL İLKELERİ

Kintsugi, Japonca “altınla birleştirme” anlamına gelir ve kırılmış seramiklerin değerli metallerle onarılmasını ifade etmektedir. Bu geleneksel Japon sanatı, kırık ve hasar görmüş seramikleri altın, gümüş veya platin tozu ile yapıştırarak onarmayı amaçlamaktadır. Kintsugi, sadece fiziksel bir onarım süreci değil, aynı zamanda derin bir felsefi anlam taşımaktadır. Bu sanat, nesnelerin kırılmalığını,

geçmişteki hasarlarını ve öykülerini kutlar; onarılan nesnelerin yeni bir estetik değer kazanmasını sağlamıştır (Gibson, 2019: 25).

Kintsugi'nin kökeni, 15. yüzyıl Japonya'sına dayanmaktadır. Bir Japon İmparatoru, değerli bir seramiği tamir ettirirken, geleneksel yapıştırma yöntemleriyle yapılan onarımın estetik açıdan hoş olmadığını fark eder. Bunun üzerine, Japon sanatçıları ve zanaatkarları, bu nesnelerin onarımını bir sanat haline getirmeye başlamıştır. Bu teknik, yalnızca işlevsel bütünlüğü yeniden sağlamakla kalmaz, aynı zamanda kırılma ve onarım süreçlerini estetik bir unsur haline getirerek nesnenin tarihine yeni bir katman ekler (Juniper, 2003). Kintsugi'nin temel ilkesi, kırıkları ve çatlakları saklamak yerine vurgulamaktır. Böylelikle, kusurlar birer estetik değer ve tarihsel kimlik unsuru olarak kabul edilmektedir. Kintsugi tekniğiyle onarılmış bir seramik tabak örneği, kırılmanın estetik bir değer olarak yeniden tasarıma nasıl yansıtıldığını göstermektedir (Şekil 1).

Şekil 1. Kintsugi sanatı temalı görsel

Kaynak: <https://www.soylentidergi.com/kintsugi-sanati-kusurlu-ve-kirilgan-guzellik/> (Erişim tarihi:9.12.2024)

Kintsugi, estetik bir yaklaşım olarak “wabi-sabi” felsefesiyle de yakın bir ilişki içerisindedir. Bu felsefe, kusurlu, geçici ya da eksik olanın da estetik bir değer taşıdığı anlayışını temel almakta; “wabi”, doğayla uyumlu bir biçimde alçakgönüllülük ve sadelik içinde yaşamayı, “sabi” ise varlıkların doğal yaşam döngüsünü ve geçiciliğini olduğu gibi kabul etme yetisini ifade etmektedir (Fallahnejad, 2025). Bu yaklaşım, Japon estetik anlayışında önemli bir kavram olan *wabi-sabi* felsefesi ile yakından ilişkilidir. *Wabi-sabi*, kusurluluğun, geçiciliğin ve sadeliğin güzelliğini vurgulayan bir düşünce sistemidir (Koren, 2008). Wabi, doğayla uyumlu bir yaşam biçimi, sadelik ve alçakgönüllülükle ilişkilendirilirken; sabi, zamanın geçişini, yaşlanmayı ve varlıkların doğal döngüsünü kabul etme bilincini temsil eder. Kintsugi, bu iki kavramı somut bir sanat pratiğine dönüştürerek, bozulmuş olanın reddedilmesi yerine yeniden değer kazanmasını sağlamaktadır (Nakagawa, 2020).

Kintsugi'nin temel ilkeleri, sadece onarılan nesnelerin estetik değerini artırmakla kalmaz, aynı zamanda onun felsefi derinliğini de yansıtmaktadır. Bozulmuşun güzelliği; Kintsugi, nesnelerin kırılmasının ve

hasar görmesinin de bir değer taşıdığını kabul etmektedir. Hasar, geçmişin izlerini ve zamanın geçişini gösterirken, kırık nesneleri sadece onarmakla kalmaz, onları daha değerli hale getirir.

Günümüzde Kintsugi, yalnızca geleneksel bir sanat formu olarak değil, aynı zamanda sürdürülebilirlik ve yeniden kullanım ilkeleriyle de uyumlu bir tasarım anlayışı olarak değerlendirilmektedir. Özellikle çağdaş sanat, tasarım ve moda alanlarında, Kintsugi'nin kusurlu olanı görünür kılan yaklaşımı, hem kültürel mirasın korunmasına hem de modern üretim süreçlerinde çevresel duyarlılığın artırılmasına katkı sağlayan bir ilham kaynağı niteliği taşımaktadır (Mitsugi, 2018). Aşağıda kırılmış bir seramik tabak ve kasesin kintsugi sanatı ile onarılarak yeniden kullanılabilir hale getirilmiş örneği yer almaktadır (Şekil 2-3).

Şekil 2. Kintsugi sanatı seramik tabak örnekleri.

Kaynak: <https://www.laduemila.it/products/piatto-piano-porcellana-seletti-kintsugi-n3-art09613?variant=42368538837241> (Erişim tarihi:12.12.2024)

Şekil 3. Kintsugi sanatı seramik örneği.

Kaynak: <https://soylentidergi.com/kintsugi-sanati-kusurlu-ve-kirilgan-guzellik/> (Erişim tarihi:9.12.2024)

Moda dünyasında Kintsugi'nin kullanımı, sürdürülebilirlik anlayışına katkıda bulunan bir estetik anlayıştır. Moda endüstrisi, hızlı tüketim ve atık üretimiyle bilinirken, kintsugi gibi yaklaşımlar, ürünlerin ömrünü uzatmayı ve ona yeni bir anlam katmayı teşvik etmektedir. Yıpranmış, eskimiş veya zarar görmüş kıyafetler ve aksesuarlar, kintsugi felsefesiyle yeniden şekillendirilip tasarlanarak, “değerli ve işe yarar” hale getirilebilir. Bu süreç, modanın daha uzun ömürlü ve anlamlı olmasını sağlamakta; hem estetik hem de etik açıdan daha sorumlu bir yaklaşımın benimsenmesine ve sürdürülebilir tasarım anlayışının güçlendirilmesine katkı sunmaktadır. Kintsugi'nin moda alanında kullanımı sürdürülebilirlik açısından önemli fırsatlar sunarken, bu yaklaşımın kültürel miras boyutu da dikkatle değerlendirilmelidir. Bu görüşe göre, kintsugi felsefesinin moda tasarımına uyarlanması, tüketim kültürüne karşı alternatif bir anlayış geliştirerek ürünlerin ömrünü uzatmakta ve atık miktarını azaltmaktadır. Böylece hem çevresel sürdürülebilirliğe katkı sağlanmakta hem de kusurların ve kullanım izlerinin değerli kabul edildiği yeni bir estetik anlayış desteklenmektedir.

Buna karşın bazı araştırmacılar ve tasarımcılar, kintsuginin yalnızca görsel bir trend olarak kullanılmasının, bu sanatın ait olduğu kültürel bağlamın göz ardı edilmesine yol açabileceğini savunmaktadır. Japon kültürel mirasının önemli bir parçası olan kintsugi, yalnızca bir onarım tekniği değil, aynı zamanda sabır, dönüşüm ve kusurların kabulü gibi felsefi değerleri de içermektedir. Bu nedenle, moda endüstrisinin kintsugiyi kullanırken estetik unsurların ötesine geçerek bu kültürel ve tarihsel anlamları koruması gerektiği vurgulanmaktadır.

Sonuç olarak, kintsuginin moda dünyasında sürdürülebilir tasarım anlayışını güçlendirdiği ve ürünlerin yeniden değerlendirilmesine olanak sağladığı söylenebilir. Ancak bu yaklaşımın kültürel mirasın özgün değerlerine saygı gösterilerek uygulanması, hem etik hem de sürdürülebilir bir moda anlayışının geliştirilmesi açısından büyük önem taşımaktadır.

Kintsugi sanatında onarımın görünür olması; geleneksel onarımlar genellikle gözden kaçırılacak şekilde yapılırken, Kintsugi tam tersine onarım izlerini belirgin bir şekilde sergiler. Yukarıda, Kintsugi tekniğiyle onarılmış seramik örnekleri sunulmuştur. Bu örnekler, kırılma ve onarım izlerinin estetik bir unsur olarak görünür kılındığını göstermekte ve Kintsugi'nin temel felsefesini somut biçimde yansıtmaktadır (Görsel 2). Kırıklar, altın ya da gümüşle

doldurularak bir tür estetik ifade haline gelir. Bir diğer anlamıyla, Kintsugi, “wabi-sabi” felsefesiyle paralel olarak, geçici ve kusurlu olanın da doğal bir parçası olduğunu ve geçiciliğin kabulünü savunur. Kintsugi’nin önemli bir özelliği de zamanın estetik değerini kabul etmesidir. Zamanla oluşan hasarlar ve yaşanan kırılmalar, nesnelerin karakterini oluşturur ve bu karakter estetik olarak vurgulanmaktadır (Howard, 2017: 44-45).

2. KINTSUGI SANATININ MODA İLE İLİŞKİSİ VE ÖRNEK ÇALIŞMALAR

Kintsugi sanatı, 15. yüzyıldan bu yana Japon kültüründe kırılmış seramiklerin altın, gümüş veya platin tozu karıştırılmış özel bir reçine ile onarılması pratiğine dayanmaktadır. Ancak bu yöntem, yalnızca fiziksel bir onarım tekniği değil; kırılmanın, geçiciliğin ve kusurluluğun estetik bir değer taşıdığına işaret eden bir felsefeyi de barındırmaktadır. Bu yönüyle Kintsugi, Japon estetik anlayışının temel taşlarından biri olan *wabi-sabi* felsefesiyle yakın bir ilişkiye sahiptir. *Wabi-sabi*, kusurlu güzelliğin, sadeliğin ve doğallığın değerini vurgularken, Kintsugi bu anlayışı somutlaştırarak bozulmuş olanın yeniden anlam kazanmasına olanak tanımaktadır (Koren, 2008).

Günümüzde moda endüstrisi, hızlı tüketim alışkanlıkları ve kitlesel üretim pratikleri nedeniyle sürdürülebilirlik kriziyle karşı karşıyadır. Bu noktada Kintsugi’nin felsefi ve estetik ilkeleri, modada alternatif bir bakış açısı sunmaktadır. Moda ürünlerinin onarılması, dönüştürülmesi ve yeniden kullanılması, Kintsugi’nin kırılmayı ve onarımı değerli bir süreçle dönüştürme yaklaşımıyla doğrudan ilişkilidir (Fletcher, 2014). Özellikle *visible mending* (görünür onarım) teknikleri, patchwork uygulamaları ve kontrast dikişlerle gerçekleştirilen tasarımlar, Kintsugi’nin altın dolgularla vurguladığı estetik anlayışın tekstil yüzeylerine yansması olarak değerlendirilebilir.

Kintsugi’nin modaya yansması yalnızca görsel bir estetik katkı sunmaz; aynı zamanda etik ve çevresel açıdan da önem taşır. Moda ürünlerinin ömrünü uzatmaya, hızlı tüketim alışkanlıklarını yavaşlatmaya ve kullanıcı ile giysi arasında daha duygusal bir bağ kurulmasına katkı sağlar. Böylelikle Kintsugi, tüketicinin ürünle kurduğu ilişkiyi dönüştürerek, modada daha uzun ömürlü ve anlamlı deneyimlerin ortaya çıkmasına aracılık etmektedir (Nakagawa, 2020).

Ayrıca, moda tasarımında Kintsugi’den ilham alan uygulamalar, atık yönetimi açısından da dikkat çekicidir. Özellikle pastel atıklarının değerlendirilmesi, küçük kumaş parçalarının birleştirilerek yeni yüzeyler oluşturulması ve bu süreçte altın renkli boyalar veya kontrast ipliklerin kullanılması hem estetik hem de fonksiyonel bir yenilik sunmaktadır. Bu yöntem, kaynak tüketiminin azaltılmasına katkı

sağlamakta ve tekstil atıklarının yeniden kullanımını mümkün kılmaktadır (Fletcher, 2014). Böylece Kintsugi, yalnızca kültürel bir miras değil; aynı zamanda çağdaş moda tasarımında sürdürülebilir bir modelin temel ilham kaynaklarından biri haline gelmektedir.

Kintsugi temalı tasarımlarda hasar ve onarım genellikle kırık veya hasar görmüş ürünler üzerinden geliştirilir. Moda ürünlerine, hasarlarını onaran ve bu onarımları estetik bir unsur olarak sergileyen bir yaklaşım getirilir. Kumaşların veya aksesuarların üzerine altın, gümüş veya bakır gibi değerli metallerle yapılan işçilik, her bir parça için benzersiz bir estetik yaratır. Kintsugi'nin temel prensibi olan kırıkların onarılmasında, moda tasarımında da benzer şekilde dikkatlice seçilen malzemeler kullanılır. Eski veya kullanılmış malzemeler, yeniden değerlendirilerek moda ürünlerine dönüştürülür. Bu malzemeler, geri dönüştürülmüş kumaşlar, doğal lifler veya organik materyaller olabilir. Kintsugi'nin felsefesi olan "hasarı güzelleştirme" teması, tasarıma yansır. Bu yaklaşım, ürünlerin zamanla oluşan aşınma ve yıpranmayı sadece kabul etmekle kalmaz, aynı zamanda bunu estetik bir öğe olarak vurgular. Moda tasarımcıları, kırıkların ve hasarın yarattığı benzersiz formları modern tasarımlara dahil eder (Sacico, 2011: 256-257).

Kintsugi temalı moda ürünleri, sıradanlık yerine sanatsal bir yaklaşımı benimser ve her bir ürünün hikayesini anlatır. Bu tasarımlar, moda dünyasında yenilikçi ve anlam yüklü bir bakış açısı yaratabilmektedir. Kintsugi temalı moda ürünlerinin sürdürülebilirlik açısından değerlendirilmesi hem çevresel hem de sosyal açıdan önemli bir noktada olmaktadır. Bu değerlendirme, modanın çevresel etkilerini azaltmaya yönelik somut adımlar atılmasını sağlamaktadır (Menegazzo ve Stefano, 2014: 56-58).

Şekil 4 ve Şekil 5'te kintsugi sanatından esinlenen moda tasarımcı Viktor&Rolf 2017 Spring Couture Collection tasarımları yer almaktadır. Bu tasarımlarda atık kumaşlar kullanılarak aralarına altın rengi tekstil malzemesi ile görsel değer katılarak moda da yer alan tasarımlar oluşturulmuştur.

Şekil 4-5. Viktor&Rolf 2017 Spring Couture Collection Paris Defilesinden

Kaynak:<https://www.vogue.com/fashion-shows/spring-2017-couture/viktor-rolf> (Erişim tarihi:12.12.2024)

Kintsugi felsefesi, günlük giyimin temel unsurlarından olan denim (kot) ürünlerde de etkisini göstermektedir. Yıpranmış ve eskimiş görünümlü kotların popülerliğiyle birlikte, denim ürünlerin onarımı ve yeniden biçimlendirilmesine yönelik sürdürülebilir projeler geliştirilmiştir. Bu kapsamda, İzmir Ekonomi Üniversitesi moda tasarımı öğrencisi Beril Ortaç tarafından 2024 yılında Lee ve Wrangler’ın desteğiyle yürütülen ileri dönüşüm projesi öne çıkmaktadır. Ortaç, atık denim parçalarını Kintsugi ve Japon Sashiko tekniklerinden ilhamla birleştirerek sürdürülebilir tasarımlar üretmişlerdir. Beril Ortaç’ın çalışmasında, denim kırıkları altın rengi iplik ve Sashiko nakışlarıyla bir araya getirilerek, Kintsugi’nin “kusurların estetikle onarımı” anlayışı görselleştirilmiştir. Tasarım, sadece işlevsel değil, aynı zamanda kültürel bir derinlik de taşımıştır. Koleksiyonun mağaza vitrinlerinde sergilenmesi, kamuoyuna sürdürülebilirliğin estetikle buluşabileceğini göstermiştir. Ayrıca bağımsız tasarımcılar da kot yırtıklarını altın iplik veya parlak kumaşlarla onarak Kintsugi esintili yaratıcı çözümler üretmişlerdir. Bu örnekler, denim gibi yaygın materyallerde bile onarımın estetik bir değere dönüştürülebileceğini ortaya koymaktadır (Şekil 6-7).

Şekil 6-7. Beril Ortaç – Sürdürülebilir Tasarım Projesi (2024) Örnekleri.

Kaynak: <https://dha.com.tr/haber/can-dostlara-atik-kumaslardan-fular-ve-tasma-231210> (Erişim: 01.01.2025)

Kintsugi anlayışı, yalnızca bireysel tasarım projelerinde değil, aynı zamanda bazı hazır giyim ve aksesuar markalarının koleksiyonlarında da tematik bir ilham kaynağına dönüşmüştür. Uluslararası bir marka olan Mikah Fashion, “We are Kintsugi” adlı koleksiyonunda altın yaldızlı baskılar, metalik iplikli dikişler ve özel desenlerle Kintsugi estetiğini çağrıştırmış; tasarımlarda her kusurun kişisel güce ve benzersizliğe dönüştüğü mesajı öne çıkarılmıştır. Takı tasarımı alanında da benzer bir yaklaşım görülmüş, Pomellato markası kırık değerli taşları altınla birleştirerek Kintsugi ilhamlı bir mücevher koleksiyonu sunmuştur. Bu örnekler, Kintsugi’nin sadece görsel bir motif değil, aynı zamanda tasarımda kusur estetiğini ve onarım metaforunu temsil eden güçlü bir anlatım aracı haline geldiğini göstermektedir. Günümüzde ileri dönüşüm (upcycling) temalı defilelerde ve sürdürülebilirlik odaklı sergilerde Kintsugi vurgulu çalışmalar dikkat çekmekte, ödüller almakta ve kavramsal tasarım dilinin bir parçası olarak konumlanmaktadır (Şekil 8-9).

Şekil 8-9. Miriam Grunhaus (Mikah Fashion) Kintsugi Temalı Tasarım Örnekleri.

Kaynak: <https://mikahfashion.com/collections/wide-leg> (Erişim: 08.06.2024)

3. SÜRDÜRÜLEBİLİR MODADA KINTSUGI'NİN KATKILARI

Moda endüstrisinde kaynakların yeniden değerlendirilmesi, atıkların azaltılması ve verimli kullanımını sağlamak amacıyla önemli bir adımdır. Bu süreç, tasarım aşamasından üretim ve tüketim aşamasına kadar her adımda sürdürülebilirlik anlayışını benimsemeyi gerektirmektedir. Moda endüstrisi, geri dönüştürülmüş malzemeler kullanarak üretim yapmayı teşvik etmeli ve eski ürünlerin yeniden kullanılmasını sağlayacak yöntemler geliştirmelidir. Geri dönüşümlü kumaşlar, plastik atıklardan üretilen tekstiller ve organik malzemeler, kaynakların daha verimli kullanılmasını sağlamaktadır. Moda tasarımcıları, ürünleri parçalar halinde tasarlayarak, her bir kısmın sonradan kullanılabilir olmasını sağlayabilir. Bu yaklaşım, ürünlerin ömrünü uzatır ve atık miktarını azaltmaktadır. Moda endüstrisi, üretim sırasında ortaya çıkan atıkları yeniden işleyerek yeni ürünler oluşturabilir. Örneğin, kumaş parçaları, eski giysiler veya üretim atıkları, yeniden tasarlanarak yeni koleksiyonlara dönüştürülebilir. Moda endüstrisinde kullanılan üretim teknikleri, kaynak kullanımını optimize etmek için geliştirilmiş yöntemler kullanılmalıdır. Bu teknikler, enerji tasarrufu sağlamak, su tüketimini azaltmak ve kimyasal kullanımı minimuma indirmek amacıyla tasarlanmalıdır.

Kaynakların yeniden değerlendirilmesi, moda endüstrisinin çevresel etkilerini azaltırken, aynı zamanda tasarım ve üretim süreçlerini daha verimli hale getirebilir. Bu süreç, sürdürülebilir modanın geleceği için kritik bir öneme sahiptir (Özüdoğru ve Yüksel, 2020: 332).

Tekstil üretimi, büyük miktarda su, enerji ve hammaddelerin kullanımını gerektirmektedir. Pamuk gibi doğal fiberlerin üretimi, su kaynaklarını tüketirken, sentetik malzemeler (polyester, naylon vb.) petrol bazlı ürünler olup fosil yakıtların tükenmesine yol açmaktadır. Tekstil üretiminde, özellikle boyama ve baskı işlemleri sırasında büyük miktarda kimyasal madde kullanımı kimyasal kirliliği ortaya çıkarmaktadır. Bu kimyasalların atık olarak doğaya salınması, su kirliliğine ve ekosistem tahribatına yol açmaktadır. Moda ürünlerinin hızlı tüketimi sonucunda, atıklar çöp sahalarına veya okyanuslara yönlendirilmektedir. Geri dönüştürülemeyen kumaşlar uzun yıllar boyunca doğada çözünmeden kalmaktadır (Watson, 2007: 1780-1783).

Sürdürülebilir moda, çevresel, sosyal ve ekonomik faktörleri göz önünde bulundurarak moda ürünlerinin tasarım, üretim ve tüketim süreçlerini sürdürülebilir hale getirmeyi amaçlayan bir yaklaşımdır. Bu bağlamda, endüstrinin çevresel ve toplumsal etkilerini en aza indirmeyi hedeflerken, aynı zamanda estetik ve fonksiyonel açıdan da yüksek kaliteli ürünler sunmayı amaçlamaktadır. Bu yaklaşım, hızla değişen moda endüstrisinin kısa vadeli kar hedeflerinden ziyade, uzun vadeli çevresel ve sosyal sorumlulukları göz önünde bulundurur. Moda sektöründe sürdürülebilirlik doğal kaynakların korunması, organik kumaşların, geri dönüştürülmüş malzemelerin kullanımı ve çevre dostu üretim süreçlerinin yer edindirilmesi ile olabilir. İşçilerin haklarının korunması, adil ücretlendirme ve güvenli çalışma koşullarının sağlanması ile etik bir üretim sağlanır. Moda ürünlerinin dayanıklı, zamansız ve uzun süre kullanılabilir olmasına odaklanılarak uzun ömürlü tasarımlar yapılabilir. Eski ürünlerin geri dönüştürülmesi, onarılması ve yeniden kullanılabilir hale getirilmesi ile sürdürülebilir modaya katkı sağlanabilir (Waquet ve Laporte, 2011: 68-69).

Tekstil atıkları, modern moda endüstrisinin en büyük çevresel sorunlarından biridir. Dünya genelinde her yıl milyarlarca ton tekstil ürünü üretilmekte ve bu ürünlerin büyük kısmı kısa sürede kullanılmadan atılmaktadır. Moda endüstrisinin hızlı tüketim modelinin bir sonucu olarak, fazla üretim, düşük kaliteli ürünler ve hızlı modanın etkisiyle tekstil atıkları giderek artmaktadır. Tekstil atıklarının çevresel etkileri oldukça büyüktür (Watson, 2007: 1780-1783).

Tekstil atıklarının çevresel etkilerini azaltmak için, endüstrinin geri dönüşüm, yeniden kullanım, organik üretim yöntemleri ve sürdürülebilir tasarım gibi çözümleri benimsemesi gerekmektedir. Tüketicilerin bilinçli alışveriş yaparak bu atıkları azaltmaları da büyük önem taşır. Kintsugi, sürdürülebilir moda anlayışıyla güçlü bir bağ kurabilecek bir sanat dalıdır. Geleneksel olarak kırık seramiklerin onarılması

ve hasarın estetik bir değere dönüştürülmesi üzerine kurulu olan Kintsugi felsefesi, moda endüstrisinin karşılaştığı atık sorunlarına yaratıcı bir çözüm sunar. Kintsugi'nin sürdürülebilir moda üzerindeki etkileri aşağıdaki gibi sıralanmaktadır;

- **Onarım Kültürünün Teşvik Edilmesi:** Eski giysilerin atılması veya tekstil atıklarının zayi olması yerine onarılmasını teşvik eden bir anlayışa dönüşüm sağlar. Kintsugi felsefesi, eski ve hasar görmüş ürünleri değerli hale getirebilir, böylece tüketim hızını azaltarak atık miktarını da düşürür (Zhang, L., & Hale, J. , 2022).
- **Geri Dönüşüm ve Yeniden Kullanım:** Kintsugi sanatı, modada kullanılan kumaşların veya aksesuarların onarımını bir sanat formuna dönüştürerek, onları yeniden kullanılabilir ve estetik olarak değerli hale getirebilir. Bu, "yeni" ürünler yerine mevcut ürünlerin yeniden işlevselleştirilmesini sağlar.
- **Zamanın ve Geçmişin Kutlanması:** Moda dünyasında, geçmişin izlerini taşıyan kıyafetler ve aksesuarlar Kintsugi estetiği ile değer kazanabilir. Bu, modanın yalnızca geçici güzelliklerden ibaret olmadığını, geçmişin estetik değerlerinin de kutlanması gerektiğini vurgular (Clark, H. ,2008). Bu yaklaşım aynı zamanda kültürel mirasın korunması ve gelecek nesillere aktarılması açısından da önemli bir rol oynamaktadır. Geçmişten günümüze ulaşan geleneksel kumaşlar, desenler ve el sanatları, Kintsugi felsefesi doğrultusunda yeniden yorumlanarak çağdaş tasarımlara dahil edilmekte ve böylece kültürel belleğin görünür kılınmasına katkı sağlamaktadır. Kullanım izleri, yıpranmalar ve onarımlar bir kusur olarak değil, ürünün tarihini ve kültürel geçmişini yansıtan değerli unsurlar olarak kabul edilmektedir. Bu bağlamda Kintsugi, modayı yalnızca estetik bir ifade alanı olmaktan çıkararak kültürel mirasın yaşatıldığı, geçmiş ile bugün arasında anlamlı bağlar kuran sürdürülebilir bir tasarım yaklaşımına dönüştürmektedir.
- **Kültürel ve Sanatsal Değerin Artırılması:** Kintsugi'nin estetik anlayışı, moda tasarımına entegre edilerek, kültürel ve sanatsal açıdan daha anlamlı ve değerli ürünler oluşturulmasına katkı sağlar. Böylece, sadece çevresel sürdürülebilirlik değil, kültürel sürdürülebilirlik de sağlanmış olur (Sugiyama, 2013: 146-147).

4. YÖNTEM VE UYGULAMA

Bu araştırmanın literatür taraması kapsamında; akademik makaleler, yayımlanmış lisansüstü tezler, bilimsel bildiriler, elektronik yayınlar, süreli ve süresiz yayınlar ile çeşitli dijital kaynaklardan yararlanılmıştır. Çalışma sürecinde, Kintsugi ilkesinin moda tasarımı ve sürdürülebilir üretim

süreçlerine entegrasyonu ile uygulamaya yönelik yöntemler incelenerek giysi tasarımları üzerinden örneklenmiştir.

Araştırma sonucunda, Kintsugi sanatının ve tekniğinin, çağdaş moda markalarının koleksiyonlarında tekstilde yüzey tasarımı ve giysi formu oluşturma aracı olarak kullanıldığı belirlenmiştir. Bu bağlamda, Kintsugi'nin bir estetik ve kavramsal esin kaynağı olarak tasarım süreçlerine dâhil edildiği görülmüştür. Uygulama aşamasında, hazır giyim üretiminde ortaya çıkan pastal atıkları ve atıl kumaş parçaları değerlendirilmiş; bilgisayar destekli kalıp sistemlerinden yararlanılarak temel kalıplar oluşturulmuştur. Bu kalıplar üzerine, eldeki atık kumaşların formuna uygun olarak model uygulamaları yapılmıştır.

Kintsugi yaklaşımından esinle geliştirilen tasarımlar, altın tonlarında saten fitilli ara biyeler kullanılarak birleştirilmiş; yenilikçi dikiş teknikleriyle bir yelek ve bir pantolon tasarımı oluşturulmuştur. Böylece, seramik sanatındaki “altınla tamir” ilkesi tekstil yüzeylerine taşınmış, kusurların gizlenmediği; aksine, estetik bir değer olarak görünür kılındığı deneysel tasarım uygulamaları gerçekleştirilmiştir. Çalışma boyunca tüm aşamalar ayrıntılı biçimde aktarılmış ve araştırma sürecinde betimsel yöntem kullanılmıştır. Tasarım ve üretim süreçlerinin ileriki çalışmalara örnek teşkil edeceği düşünülmüş ve buna göre sonuç kısmında öneriler geliştirilmiştir.

Sonuç olarak, Kintsugi sanatı moda ile ilişkilendirildiğinde üç temel boyutta önem kazanmaktadır: estetik boyut, kusurlu olanı görünür kılan ve tasarıma özgünlük katan bir yaklaşım; etik boyut, ürün ömrünü uzatmaya ve sorumlu tüketimi teşvik etmeye yönelik bir anlayış ve çevresel boyut, atıkların yeniden değerlendirilmesi yoluyla sürdürülebilir üretim modellerine katkı sağlamak. Bu çerçevede Kintsugi, modada yalnızca geçmişin estetik bir yansıması değil, aynı zamanda geleceğe dönük sürdürülebilirlik stratejilerinin de önemli bir bileşeni olarak değerlendirilmektedir.

5. BULGULAR VE TARTIŞMA

Kintsugi temalı giysi tasarımı, geleneksel Japon sanatının estetik anlayışını modern moda ile birleştirerek hem görsel hem de işlevsel açıdan anlamlı bir sonuç ortaya koymayı amaçlar. Bu tasarım süreci, hasar görmüş eski moda ürünleri ve tekstil atıklarının bu onarımlar sırasında estetik bir değer yaratılması üzerine odaklanmaktadır.

6. KİNTSUGİ ESTETİĞİYLE ATIK KUMAŞLARDAN GİYSİ TASARIMI VE SÜRDÜRÜLEBİLİR ÜRETİM YAKLAŞIMI

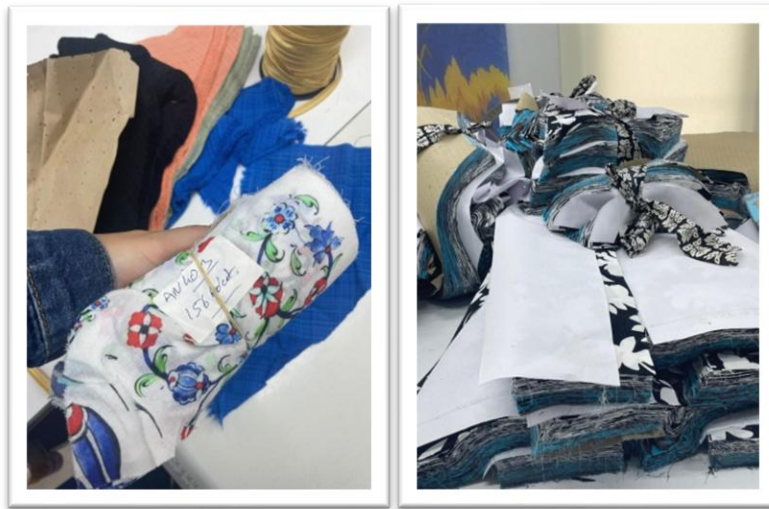
Kintsugi sanatı, aşağıdaki çalışmalarda tekstil tasarımında onarım ve yeniden kullanımın estetik bir yöntemine dönüştürülmüştür. Bu kapsamda postal atıkları, altın renkli biyeler aracılığıyla birleştirilmiş ve görünür dikişler, Kintsugi'nin seramikte kırıkları vurgulayan altın tamir anlayışına gönderme yapacak şekilde yorumlanmıştır. Şekil 10 'da, atık veya eski kumaş parçalarının bir araya getirilmesiyle oluşturulan yüzey tasarımı, yalnızca işlevsel bir bütünlük sağlamakla kalmayıp aynı zamanda parçaların farklı köken ve dokularını görünür kılarak yeni bir estetik değer üretmektedir. Böylece kumaş, yalnızca onarılmış bir materyal değil, geçmişin izlerini taşıyan, sürdürülebilirlik mesajını vurgulayan ve kusurları estetik bir avantaja dönüştüren bir “hikâye nesnesi” hâline gelmiştir. Bu yaklaşım, Kintsugi felsefesinde olduğu gibi, kusurları gizlemek yerine öne çıkararak ürüne kültürel, duygusal ve sanatsal açıdan yeni bir anlam kazandırmaktadır.

Şekil 10. Birlikte atılmış pastaldaki varyantlı atıklardan, gold biye ve kintsugi sanatı ile birleştirilmiş bir yüzey örneği.

Kintsugi tasarım felsefesi ile oluşturulan tekstil yüzeyleri, eski veya atık kumaşların yeniden değerlendirildiği ve onarıldığı, aynı zamanda estetik ve işlevsel olarak geçmişle birlikte yeni bir kimlik ve hikâye kazandığı bir yaklaşımı temsil etmektedir. Bu yeni anlam, kumaşın yalnızca giyilebilir bir nesne olmaktan öte, geçmişin izlerini taşıyan, kusurları estetik bir değer olarak görünür kılan ve sürdürülebilirlik mesajını aktaran bir ifade biçimine dönüşmesidir. Sürdürülebilir moda açısından da bu durum, kaynakların yeniden kullanılması ve atıklardan değer yaratılması bakımından güçlü bir örnek teşkil etmektedir. Bununla birlikte, kintsugi yaklaşımı kültürel mirasın korunması ve yaşatılması açısından da önemli bir değer taşımaktadır. Geleneksel tekstil teknikleri, el işçiliği yöntemleri ve geçmişten günümüze aktarılan kültürel izler, onarım süreciyle görünür kılınarak yeni tasarımlara entegre edilmektedir. Böylece her bir tekstil yüzeyi, yalnızca sürdürülebilir bir ürün değil, aynı zamanda ait olduğu toplumun tarihini, zanaat bilgisini ve kültürel belleğini yansıtan bir anlatı nesnesine dönüşmektedir. Bu bağlamda kintsugi anlayışı, maddi kültür unsurlarının korunmasına katkı sağlarken, geçmiş ile günümüz arasında estetik ve anlam temelli bir köprü kurarak kültürel mirasın çağdaş tasarım aracılığıyla yeniden yorumlanmasına olanak tanımaktadır.

Şekil 11 ve 12 de; farklı pastallardan çıkarılmış atık kumaş parçaları yer almaktadır. Şekil 13 ve 14 te bu parçaların birleştirilmesiyle oluşturulmuş bir yüzey tasarımı ve bir etek tasarımı gösterilmektedir. Kintsugi felsefesi açısından bu tasarımda görülen dikişler, hasar görmüş veya ayrı parçalardan oluşturulmuş kumaşların bir araya getirilmesi olarak ifade edilmeye çalışılmıştır. Kintsugi felsefesinde, kırıkların “güzelleştirilmesi” ve “onarılması” süreci olarak yapılan tamiri simgelerken, tekstil yüzey tasarımında kumaş parçalarının birleşim yerlerinde altın rengi ara biye kullanılmıştır. Kullanılan altın biye Kintsugi'nin kırıkları değerli bir şekilde onarma anlayışına bir gönderme yapmaktadır.

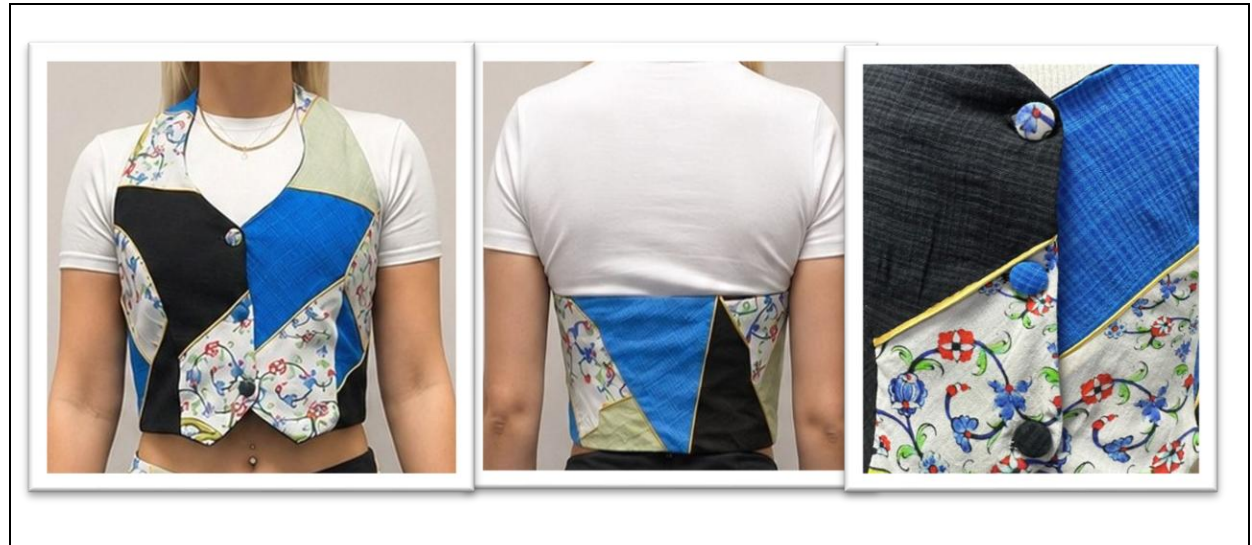

Şekil 11-12. Çeşitli pastel atıkları.

Şekil 13-14. Birbirinden farklı pastal atıklarından Kintsugi felsefesi ile oluşturulmuş yüzey ve ondan tasarlanan bir etek örneği.

Şekil 15’te pastal atıkları kullanılmış, parçalar gold saten fitilli ara biye ile birbirleri ile dikilmiştir. Modelin düğmeleri sürdürülebilirlik adına kumaş atıklarından kumaş kaplama yapıp model üzerine uygulanmıştır.

Şekil 15. Yelek Tasarımı

Tasarımda kullanılan farklı renkler ve desenler, her bir parça kumaş atıklarınının altın renkli biye ile birleştirilmesi ile oluşturulan yüzeyden tasarlanan asimetrik etek; Kintsugi'nin “her bir kırık, geçmişin izlerini taşır ve yeni bir güzellik yaratır” felsefesine paralel bir örnek teşkil etmektedir (Juniper, A.,2003). Altın renkli dikişlerle, birleşim yerlerinin vurgulanması sağlanarak, hasarın bir kusur değil, değerli bir estetik dönüşüm olduğu ifade edilmeye çalışılmıştır.

Şekil 16’da bir moda ürününün Kintsugi felsefesi ve sürdürülebilirlik bağlamında bir pantolon tasarlanmıştır. Kintsugi’nin temel prensiplerinden biri, kırık ve hasarların altınla onarılmasıdır; Şekil 9 ve Şekil 10’da farklı pastel atık kumaş parçalarının birleştirilmesiyle yeni bir tasarım oluşturulmuş, altın renkli dikişler ve fitilli ara biye kullanılarak bu birleşim noktaları vurgulanmıştır. Yapılan tasarım çalışmaları doğrultusunda Kintsugi’nin felsefesine paralel olarak “hasarın güzelliği” ve “görünür onarımın” değerini simgelemesi amaçlanmıştır.

Şekil 16. Pantolon tasarımı.

Kaynak 10 - 16 arası: Yazar, Kintsugi sanatından esinlenerek yapılmış yüzey ve tasarım örnekleri, 2024.

Sürdürülebilir moda kavramına katkı sağlayan bu tasarımların, atıkların azaltılması ve atık malzemelerin ürüne dönüştürülmesi amacıyla, moda endüstrisinin döngüsel bir sisteme doğru evrilmesine örnek teşkil etmesi hedeflenmiştir. Bu tarz tasarımlar, modanın sadece şık olmanın ötesinde, çevresel etkilerini de dikkate alan bir anlayışla yaratılabileceğini göstermeyi amaçlamaktadır. Eski ve atık malzemelerin yeniden değerlendirilmesi, toplumda daha bilinçli bir tüketim alışkanlığının gelişmesine yardımcı olabileceği ve sürdürülebilirlik açısından farkındalık yaratmaya çalışılmıştır.

Kintsugi’nin estetik anlayışında olduğu gibi, bu tasarımda da birleşim yerlerinin özellikle vurgulanmış olması, farklı parçalardan oluşan bir bütünün anlamlı ve değerli hale gelmesini simgelemektedir. Mevcut tasarımda da, bu birleşimlerin belirgin olması, “hasarları güzelleştirme” ve farklı parçaların uyum içinde bir araya gelmesi gibi Kintsugi’nin temel ilkelerine uygun bir yaklaşımı işaret etmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Kintsugi, Japon kültüründen gelen bir estetik ve felsefi yaklaşım olarak, modada sürdürülebilirlik anlayışını pekiştiren önemli bir araçtır. Kintsugi tekniği, kırılmış veya zarar görmüş ürünleri onarmakla kalmaz, aynı zamanda bu onarım sürecine estetik bir değer katıp, ürünün ömrünü uzatarak sürdürülebilir bir üretim anlayışını savunmaktadır. Bu bağlamda, moda endüstrisinde Kintsugi'nin kullanımı, yalnızca estetik bir yenilik değil, aynı zamanda çevre dostu bir yaklaşımı simgelemektedir. Kintsugi'nin modada kullanılması, sadece çevresel sürdürülebilirlik ile ilgili değil, aynı zamanda kültürel bir mesaj verebilmektedir. Moda ürünlerinin onarımı ve yeniden kullanımı, modanın doğasına ters bir hareket olarak görülebilir, ancak aslında modanın “değişim” ve “yeniden yaratım” temalarıyla örtüşebilmektedir. Kintsugi, aynı zamanda bir ürünün geçmişini ve hikâyesini onurlandırarak, tüketiciye duygusal bir bağ kurma fırsatı sunabilir. Bununla birlikte hazır giyimde yaygın olarak kullanımı, moda endüstrisinin hızlı üretim ve tüketim odaklı yapısına ters düşerek Kintsugi sanatı gibi geleneksel ve zaman alıcı teknikler üretim hızını yavaşlatabilir. Moda markalarının hızlı üretim süreçlerine ve maliyet optimizasyonuna olan bağımlılığı, Kintsugi'nin uygulanabilirliğini sınırlayabilir. Bu tür estetik yaklaşımların, moda dünyasında genellikle yüzeysel bir trend olarak görülme riski de olabilmektedir. Bununla birlikte, Kintsugi'nin moda alanında bilinçli ve özgün biçimde kullanılması, kültürel mirasın korunması ve gelecek nesillere aktarılması açısından da önemli bir katkı sunmaktadır. Moda tasarımında Kintsugi felsefesinin benimsenmesi, geleneksel zanaat bilgelerinin görünürlüğünü artırırken kültürler arası etkileşimi de desteklemektedir. Ancak bu sürecin, Kintsugi'nin tarihsel ve kültürel bağlamını göz ardı etmeden, kültürel değerlerine saygılı bir yaklaşımla yürütülmesi önem taşımaktadır. Böylece Kintsugi, sürdürülebilir moda uygulamalarına katkı sağlamanın yanı sıra kültürel mirasın yaşatılması ve farkındalığının artırılması açısından da anlamlı bir rol üstlenebilecektir.

Sürdürülebilir moda açısından Kintsugi sanatından esinlenilmiş olan tasarımlar ile eski ve atık kumaşların yeniden değerlendirilmesi ve yeniden kullanılmasıyla kaynakların daha verimli bir şekilde kullanılmasına değinilmiştir. Kintsugi'nin, bozulmuş veya eskiyi yeniden şekillendirme fikri, moda dünyasında da bir yenilik yaratabilir ve eski tasarımlara yeni bir anlam katabilir. Bu tasarımda, kumaşların parçalanmış ve sonra birleştirilmiş halleri, Kintsugi sanatı bağlamında sürdürülebilirliği simgelemekte olup doğal kaynakların daha verimli kullanılması adına bir örnek teşkil etmeye çalışılmıştır.

Kintsugi'nin moda sektöründe yaygın bir şekilde uygulanabilir olması için bazı zorluklar bulunmaktadır. Kintsugi uygulaması, zaman alıcı ve maliyetli bir süreçtir, bu da geniş ölçekli üretimi zorlaştırabilir. Her moda ürününe uygulanabilirliği sınırlıdır ve tüm tüketici kitlesine hitap etmeyebilir.

Bununla birlikte, ancak kültürel anlam ve özgünlük arayan tüketiciler için bu yaklaşım cazip olabilir ve niş pazarlarda güçlü bir talep oluşturabilir.

Kintsugi'nin modada kullanımı, estetik ve sürdürülebilirliğin bir araya geldiği, tüketime dayalı ve hızlı moda kültürüne karşı duruş sergileyen bir yaklaşımdır. Bu, hem çevresel hem de kültürel açıdan derinlemesine anlam taşıyan bir pratiği yaygınlaştırarak, moda dünyasında daha bilinçli bir tüketim biçimini teşvik edebilir.

Bu çalışmada bir etek, bir yelek ve bir pantolon tasarımı, pastal atıklarının altın renkli ara biye kullanılmasıyla birleştirilerek bir tekstil yüzey tasarımı ile oluşturulmuştur. Kintsugi sanatı felsefesinden ilham alınarak, atık malzemelerin yaratıcı bir şekilde yeniden kullanılmasıyla sürdürülebilir tasarım anlayışına katkı sağlanması amaçlanmıştır; bu süreçte estetik değerlerin yanı sıra çevresel sürdürülebilirlik ilkeleri de ön planda tutulmuştur.

Moda markaları, sürdürülebilirliği ve özgün tasarımları ön planda tutan tüketici kitlesine hitap etmek amacıyla Kintsugi sanatından ilham alarak sınırlı sayıda, yüksek kaliteli ve kişisel değer taşıyan niş ürünler üretebilir. Bu tür tasarımlar, hem estetik hem de kültürel derinlik açısından tüketicilerle güçlü bir bağ kurarak benzersiz bir deneyim sağlayabilir. Ayrıca, moda endüstrisindeki firmalar, Kintsugi'nin estetik değerini yansıtan, ancak daha verimli ve maliyet etkin üretim yöntemleri geliştirerek bu sanatı daha geniş kitlelere ulaştırabilirler. Dijital araçlar ve modern üretim tekniklerinin entegrasyonu, Kintsugi'nin onarım ve estetik unsurlarını daha hızlı ve ekonomik bir şekilde sunarak bu sanatın yayılmasına olanak tanıyabilir. Böylece, sürdürülebilir moda ve yenilikçi tasarım süreçlerinin birleşimi hem estetik hem de işlevsel açıdan moda endüstrisinde daha geniş kitlelere hitap eden ve uzun vadeli değer taşıyan ürünlerin üretimine zemin hazırlayabilir.

Moda markaları ve tasarımcılar, Kintsugi'nin kültürel ve estetik derinliğini vurgulayan koleksiyonlarla tüketicilere bilinçli tüketim alışkanlıkları kazandırabilir; ayrıca tekstil ve moda tasarım bölümlerindeki eğitim süreçlerinde sürdürülebilirlik ve sanatsal yaklaşımın entegrasyonu, öğrencilerin gelecekteki tasarımlarında bu felsefi bakış açısını benimsemelerine katkı sağlayabilir.

Sonuç olarak, Kintsugi sanatı moda ile ilişkilendirildiğinde üç temel boyutta önem kazanmaktadır: estetik boyut, kusurlu olanı görünür kılan ve tasarıma özgünlük katan bir yaklaşım; etik boyut, ürün ömrünü uzatmaya ve sorumlu tüketimi teşvik etmeye yönelik bir anlayış ve çevresel boyut, atıkların yeniden değerlendirilmesi yoluyla sürdürülebilir üretim modellerine katkı. Bu çerçevede Kintsugi, modada yalnızca geçmişin estetik bir yansıması değil, aynı zamanda geleceğe dönük sürdürülebilirlik stratejilerinin de önemli bir bileşeni olarak değerlendirilmektedir.

KAYNAKÇA

Akdoğan, A. Ö., & Bursalıgil, G. (2022). Giyside görünür onarım ile kişiselleştirilmiş uygulama denemeleri. *Yedi: Sanat, Tasarım ve Bilim Dergisi*, (28), 23–38.

Clark, H. (2008). SLOW + FASHION—an oxymoron—or a promise for the future ...? *Fashion Theory*, 12(4), 427–446. <https://doi.org/10.2752/175174108X346922>

Fallahnejad, A. (2025). The philosophy of wabi-sabi in Japanese culture and its effects on modern lifestyle for young Japanese. *Journal of Academic Ethics*.

Fletcher, K. (2014). *Sustainable fashion and textiles: Design journeys*. Routledge.

Gibson, P. (2019). *A degree in a book: Philosophy: Everything you need to know to master the subject*. Arcturus Publishing.

Juniper, A. (2003). *Wabi sabi: The Japanese art of impermanence*. Tuttle.

Kawamura, Y. (2016). *Modo-loji* (Ş. Özüdoğru, Çev.). Ayrıntı Yayınları. (Orijinal çalışma yayımlanma tarihi: 2005).

Kıran, H. (2013). Puantiyeli sonsuzluğun obsesif sanatçısı: “Yayoi Kusama”. *Sanat ve Tasarım Dergisi*, 4(4).

Koren, L. (1994). *Wabi-sabi for artists, designers, poets & philosophers*. Stone Bridge Press.

Küçükyalçın, E. (2017). *Beş çember kitabı: Miyamoto Musashi*. Japon Sanat Merkezi Yayınları.

Menegazzo, R., & Piotti, S. (2014). *Wa: The essence of Japanese design*. Phaidon Press.

Mitsugi, K. (2018). *Kintsugi: The Japanese art of embracing imperfection and celebrating beauty in broken things*. Kyle Books.

Nakagawa, Y. (2020). *Kintsugi: The art of embracing imperfection*. Japan Publishing Industry Foundation for Culture.

Özüdoğru, Ş., & Yüksel, A. H. (2020). Kültür ve endüstrinin arakesitinde ulusal modayı yeniden düşünmek. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 39, 327–338.

- Sacico, İ. (2011). *The kimono: History & style*. Pie International.
- Sugiyama, T. L. (2013). *Japanese patterns of behavior*. University of Hawaii Press. (O. Baykara, Çev.). Boğaziçi Üniversitesi Yayınları. (Orijinal çalışma yayımlanma tarihi: 1976).
- Waquet, D., & Laporte, M. (2011). *Moda* (I. Ergüden, Çev.). Dost Kitabevi Yayınları. (Orijinal çalışma yayımlanma tarihi: 1999).
- Watson, L. (2007). *Modaya yön verenler* (G. Ayas, Çev.). Güncel Yayıncılık.
- Zhang, L., & Hale, J. (2022). Extending the lifetime of clothing through repair and repurpose. *Sustainability*, 14(20), 13457. <https://doi.org/10.3390/su142013457>